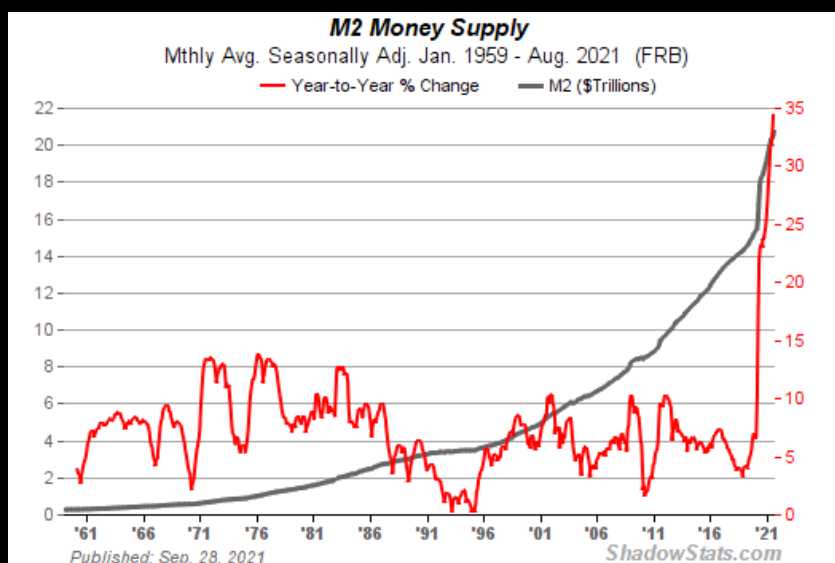

Den 15 augusti 1971 förklarade den dåvarande amerikanske presidenten, Richard Nixon att USA inte längre skulle lösa in amerikanska dollar (USD) mot guld. Eftersom USD var, och är, världens reservvaluta sågade Nixon av strängen till "guldfönstret" och försatte världen i ett oåterkalleligt fiatsystem med papperspengar byggt enbart på ett förtroendekapital.

Nu 50 år senare vacklar detta förtroende i allt snabbare takt. Vi kommer alla att dyrt få betala för den monetära galenskap som sedan ett halvt sekel styr den globala ekonomin. Vi var dumma nog att tro på ett system där centralbanker utfärdar enorma summor nya pengar direkt ur digitala sedelpressar, pengar som sedan kontinuerligt booster spekulativ aktivitet. Vi trodde på idén om att ingen skulle förlora i detta kasino som spred sig över världen.

Denna enorma expansion av "falsk förmögenhet" som allmänt nu benämns "everything bubble" ser nu ut att nå vägs ände. Som all ohämmad tillväxt i naturen skapar sin egen undergång så sker detta även inom ekonomin, alla "bubblor" spricker förr eller senare. Grafen visar den amerikanska penningtillväxten i M2. Observera den extrema tillväxt som skett sedan inledningen av pandemin. (källa: Shadow Stats.com)

Centralbankerna har "makt" att skapa pengar ur intet men man besitter inte förmågan att skapa komponenter, inte förmågan att styra logistiken av frakt-containers där kostnaderna mångdubblats sedan årsskiftet. Man styr inte över vädrets makter, över förutsättningarna för goda skördar. Svårigheter att åtgärda bristen på arbetskraft lyser igenom samtidigt som pandemin fortsatt avsätter tydliga spår i ekonomierna. I bland annat USA har man med hjälp av helikopterpengar till och med betalat människor för att inte arbeta vilket skapat ytterligare brist på arbetskraft.

Dessa och åtskilligt fler ekonomiska buggar formar nu en obalans av tidigare aldrig skådat slag. Idag är hela den globala logistiken med "just in time" principen sammanflätad på ett sätt som vi historiskt tidigare aldrig sett och problem i ett eller flera länder fortplantar sig blixtnsnabbt ut över världen. Vi har i takt med globalismens genombrott skapat oerhört sårbara system som är svårkontrollerade när de väl spårar ur.

Effekten av distorsionen visar sig nu inom i stort sett samtliga branscher med snabbt stigande producentpriser där Kina uppvisar de högsta nivåerna sedan mitten av 90-talet. Även de svenska producentpriserna fortsätter uppåt. Konsekvensen av denna utveckling är en markant risk för att kostnadsökningarna spillar över i de globala konsumentleden med kraftigt stigande konsumentpriser.

Redan nu ser vi allvarliga inflationsökningar inte minst inom energi och livsmedel. De europiska naturgaspriserna steg nyligen 60 procent under loppet av två dagar. Samtidigt signalerar Ryssland att förutsättningen för ökade gasleveranser i vinter är ett godkännande av Nord Stream 2.

I bland annat Kina stängs energikrävande tillverkning ner och efterfrågan på mer kolimport ökar. Den kinesiska terminshandeln med kol har under oktober sett galopperande priser. Situationen har inneburit att kinesiska staten nu signalerar att man ämnar styra priserna med interventioner.

De kinesiska nedstängningarna har fått till följd att den för bilindustrin så viktiga produktionen av magnesium, en komponent i tillverkningen av aluminium till fordonsindustrin, har strypts och magnesiumreserverna i Europa beräknas vara slut ett på veckor in i november. Ett scenario som skulle riskera massiva produktionsförluster i hela den europeiska bilindustrin.

Oljepriset är ytterligare en viktig faktor som påverkar utvecklingen av den aktuella energikrisen. Oroande signaler kom i mitten av oktober då delar av optionshandeln skedde till priser på 100 USD eller i vissa fall ända upp till 200 USD.

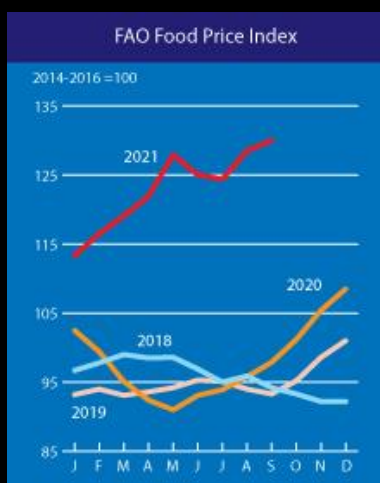

I flera länder ligger man nu i startgroparna för att förse allmänheten med energi-checkar för att dämpa kostnadsökningar i konsumentleden. Konceptet är en variant av de sedan tidigare nyttjade helikopterpengarna och lär komma ur samma digitala sedelpressar som tidigare utbetalningar av gratispengar. Ett koncept som i själva verket ytterligare ökar inflationstakten.

Mest oroande får de stigande livsmedelspriserna anses vara. Bristen på arbetstagare är tydlig och gäller samtliga sektorer allt ifrån fruktlockare, slakteriarbetare, chaufförer, lagerarbetare till kockar och servitörer vilket skapar kraftiga störningar i produktionslogistiken. Detaljister och kunder drabbas och vissa arbetsgivare tvingas höja lönerna i tvåsiffriga belopp.

Enligt ett index (FAO) som sammanställs av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation ökade de globala livsmedelspriserna med 32,8 procent på årsbasis (september 2020 till september 2021) Se graf.

De amerikanska livsmedelspriserna uppvisar också en markant uppgång på årsbasis. Exempelvis steg biffstek med 22,1 procent, bacon med 19,3 procent och ägg med 12,6 procent.

Ytterligare ett bakslag är den kraftiga kostnadsökningen på gödningsmedel vilket kan bli prisdrivande under 2022. Ett exempel är de nordamerikanska gödselpriserna som nu överstiger finanskrisens högsta nivå.

Egon von Greyerz skrev den 20 oktober en mycket bra analys av den nu rådande situationen. Här följer en kort sammanfattning:

Fortsättningsvis kan i princip centralbankerna antingen slå ned den kroniska inflationen genom att minska och samtidigt skapa en likviditetspress (krympa balansräkningen) som totalt kommer att döda en ekonomi i konstant behov av stimulans. Eller så kan de fortsätta att skriva ut obegränsade mängder värdelösa fiatpengar oavsett om det är papper eller digitala dollar.

Om centralbanker svälter ut ekonomin på likviditet eller översvämmar den kommer resultatet att bli katastrofalt. Oavsett om det finansiella systemet dör av en implosion eller en explosion är verkligen irrelevant. Båda kommer att leda till total misär. Deras val är uppenbart eftersom de aldrig skulle våga svälta en ekonomi som är sugen på giftiga stimulanser. Historien berättar att centralbankerna kommer att göra det enda de vet under dessa omständigheter, det vill säga att trycka gaspedalen i botten.

Vi har haft kronisk inflation i flera år eftersom ökningarna i penningmängden är det som skapar inflation. Ändå har det inte varit den normala konsumentinflationen utan en tillgångsinflation som har gynnat en liten elit och svält massorna på en ökad levnadsstandard. Samtidigt som eliten samlat på sig enorm rikedom har massorna endast ackumulerat fler skulder.

Vi har nu nått vägs ände av finansiell galenskap. Alternativen är uttömda, vi kan nu skymta en hyperinflation av livsnödvändiga varor stiga upp vid horisonten. Samtidigt kan andra produkter vilka inte är outhärliga för livets uppehälle drabbas av en kommande deflation. Detta kan gälla områden som lyxvaror, nöjesgenren, turism- och upplevelseindustrin, fastighetsmarknaden etc. Turbulensen märks nu även på räntemarknaden genom stigande centralbanksräntor. Vi kan nu ana hur den **Svarta Hästen** stampar i kulissen färdig att göra sin entré på scenen.

Upp 6:5-6. Och när han bröt det tredje sigillet, hörde jag den tredje varelsen säga: Kom och se. Och jag såg, och se, en svart häst, och han som satt på den hade en vågskål i sin hand. och se. 6. Och jag hörde en röst mitt ibland de fyra varelserna säga: Ett mått vete för en denar, och tre mått korn för en denar, och oljan och vinet får du inte skada. (Reformationsbibeln).

Under den kommande vintern löper vi stor risk att fortsatt drabbas av brist på en mängd varor, inte minst inom energi och livsmedel. Ransoneringar kan beröra oss alla fortare än vi anar. Ett scenario med livsmedelsbrist går inte att utesluta, något som redan märkts i exempelvis delar av USA där prisstegringar på livsmedel redan påverkar familjeekonomin - **Kommer vi att ha råd med middagsmat på bordet?**

/Rune

